

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Bortom krisen – Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin (Ds 2009:21)

(Dnr U2009/3571/IS)

Globaliseringsrådets uppdrag har varit ”att analysera och komma med förslag om hur Sverige kan hävda sig väl i en tid av fortsatt globalisering” (s. 3). Rådet har identifierat ett antal områden som är avgörande för Sveriges framtida utveckling. Rådets slutrapport, som nu är föremål för remissbehandling, innehåller en lång rad idéer och förslag inom dessa områden, ofta detaljerade sådana. Spännvidden är också stor; från huvuddragen i en kommande skattereform och riktlinjer för det nya globala finanssystemet till det lämpliga namnet på Stockholms storflygplats.

Riksgälden synpunkter

Riksgälden ställer sig självklart bakom den strävan som väglett rådets arbete. De utpekade nyckelområdena är likaså tveklöst relevanta. Rådet har därmed bidragit med en viktig dagordning för den politiska och ekonomiska diskussionen framöver.

Många av detaljförslagen framstår också som rimliga, i flera fall till och med som angelägna. Måhända ofrånkomligt med tanke på det stora antalet förefaller å andra sidan vissa andra förslag vara tveksamma eller mindre väl genomtänkta. Det stora antalet och de översiktliga beskrivningarna gör dock att det saknas underlag för att på allvar bedöma om effekterna av enskilda förslag är i överensstämmelse med det angivna målet.

Rådet är medvetet om detta och framhåller att det viktigaste i rapporten är grundsynen (s. 52–53). Vi har förståelse för detta, men ofrånkomligt är att rapporten därmed delvis har karaktär av önskelista, snarare än en konkret åtgärdslista. På snart sagt varje punkt krävs ytterligare analys och utredning för att omsätta idéerna i färdiga förslag som kan ligga till grund för riksdagsbeslut eller motsvarande.

Mot denna bakgrund avstår Riksgälden från att kommentera de enskilda förslagen i rapporten. I den mån de vidareutvecklas i kommande utredningar och

har närmare beröring med vårt ansvarsområde torde vi få tillfälle att ta ställning till dem i annat sammanhang.

Vi vill dock peka på ett område som inte minst just nu förtjänar särskild uppmärksamhet i ett tillväxt- och globaliseringsperspektiv, nämligen den finansiella sektorn. Denna sektor har på senare tid mest uppmärksammats som en källa till samhällsekonomiska störningar. Detta perspektiv är ofrånkomligt och regelverk och metoder för tillsyn behöver förändras. Hur mycket och på vilket sätt är dock svårt att bedöma.

Samtidigt är det väsentligt att säkerställa att åtgärderna har tydlig koppling till de fundamentala mål för regelgivningen, som innefattar en effektivt fungerande finanssektor. I annat fall kan finanskrisen leda till en alltför långtgående reglering. En återgång till mer nationellt segmenterade finansmarknader kan också befaras. Resultatet blir i så fall högre kostnader för användare av finansiella tjänster än vad som är motiverat, till men för tillväxten i ekonomin i stort.

Regelgivningen på detta område styrs i högre grad än någonsin av den internationella utvecklingen. Även detta är ofrånkomligt med tanke på finanskrisens globala återverkningar. Sverige måste fortsätta att aktivt medverka i den internationella regeldiskussionen med syfte att finna en rimlig balans i dessa frågor, mellan stabilitet och effektivitet, mellan finansföretagens och statens ansvar etc. Samma förhållningssätt bör vägleda den inhemska regelgivningen.

Riksgälden finner anledning att i det här sammanhanget påminna om det perspektiv på finanssektorn och dess samhällsekonomiska betydelse som anlades i Finansmarknadsutredningen (SOU 2000:11). Utredningen, vars utgångspunkt var att utveckla finansmarknadens internationella konkurrenskraft, lägger stor tonvikt vid effektivitet som konkurrensfaktor. Den nämner bland annat som en riktlinje för finansiell lagstiftning att "(l)agstiftarna bör alltid göra en avvägning mellan regleringarnas kostnader i form av effektivitetsförluster och det man syftar till att uppnå med regleringarna" (s. 56). Det kan låta som en självklarhet, men av nyss nämnda skäl är ett sådant balanserat förhållningssätt viktigt i det komplicerade arbete med att se över regelverket som nu stundar.

I detta ärende har biträdande riksgäldsdirektören Pär Nygren beslutat, efter föredragning av chefsekonomen Lars Hörngren. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Thomas Olofsson deltagit.

Pär Nygren

Lars Hörngren